

B I L T E N

FESTIVAL RAZVOJNOG KAZALIŠTA • POST-FESTUM IZDANJE • STUDENTSKI CENTAR U ZAGREBU • ULAZ BESPLATAN

SPECIJALNI UVODNIK

Ovaj broj Biltena posvećen je kratkom obuhvaćanju cjelokupnog ganz novog iskustva proteklih šest dana (18. – 23. 9. 2012.) Novog Ganz novog festivala. Atmosferu i dojmove proteklih dana prikazat ćemo kroz foto-izvještaj, uz komentare izvedbenog dijela Festivala od strane festival-skih kritičara, redom: Miroslava Artića, Ive Božić, Nine Čolović, Nine Kovačića, Marije Krnić, te Matije Mrakovčić.

Ovom prilikom zahvaljujemo svim kritičarima na njihovom angažmanu i kritikama, kao i fotografu Damiru Žižiću čije ste fotografije događanja imali prilike gledati u svim brojevima Biltena. Osobito na suradnji i brzini zahvaljujemo našim grafičkim urednicima, Dariju Deviću i Hrvoju Živčiću, koji su odgovorni za grafičko opremanje Biltena. Rezimirajmo dosadašnje iskustvo Novog ganz novog festivala:

Prvog dana, 18. 9., uz stalnu postavu Gumještaja – *urbane opreme od starih automobilskih guma*, instalacija mladih hrvatskih umjetnika porazbacanih okruženjem Studentskog Centra, što je ukrašavala sve dane festivala, imali ste prilike gledati inspirativnu premijeru *Edena* slovenske performerice Male Kline, nakon čega je uslijedila promišljanjima o plesu nadahnuta izvedba *Titraja* Zrinke Šimičić Mihanović. Izvedbe je ispratio kasni koncert domaćeg vokalno-instrumentalnog sastava Drvored u okviru muzičkog salona sc.

Drugog dana, 19. 9., program festivala za srijedu otvorilo je neformalno predavanje–razgovor s kazališnom autoricom/redateljicom Natašom Rajković – ‘Vodič kroz gledanje predstave’, kao teorijska dopuna *praksi gledanja predstava* koju je nudio program Novg Ganz novog festivala. Potom se mogao pogledati pogledati performans s elementima plesa, pjevanja, akrobacija i narativnih sekvenci Florentine Holzinger i Vincenta Riebeeka – *Kein Applaus für Scheisse*. Uslijedila je i prezentacija i koncert i’MM_Media Laba, a mogla se vidjeti i repriza premijerne izvedbe *Edena* Male Kline. U broju biltena koji je izašao u srijedu mogli ste čitati kritike Nine Čolović, koja je pisala o *Titrajima*, te Marije Krnić, koja se osvrnula na premijernu izvedbu *Edena*.

Trećeg dana, 20. 9., festivalski program započeo je izvan–ispred kazališnih prostora: Naja Lee Jensen imala je svoju hrvatsku premijeru mobilnog performansa *Mobile Homes* koja se kretala kroz Zagreb u dvanaestominutnim sekvencama namijenjenima pojedinim sudionicima koji su se odvažili ‘ubaciti’ svoja tijela u *Mobile Homes*. Vidjeli smo reprizu jučerašnje izvedbe Florentine i Vincenta [*Kein Applaus Für*

Scheisse], kritiku koje ste u četvrtak – trećeg dana festivala, mogli čitati iz pera Marije Mrakovčić. Navečer su uslijedila dva glazbena događanja – autorski koncert Egidije Medekšaite i Ane Horvat, te jedna priča o životu koji se pjeva, od publike i kritike hvaljena predstava – *Malo je dovoljno*, autora Aleksandra Stojkovića te Alena i Nenada Sinkauza. Izvještaj s jučerašnjeg predavanja Nataše Rajković potpisala je Andrea Kovač.

Četvrtog dana, 21. 9., uz ponavljanje performansa ‘Mobile Homes’ Naje Lee Jensen, na programu Novog Ganz novog festivala bilo je i predavanje Joanne van der Zanden – ‘Učesnički formati u kulturnim praksama – Ili kako uključiti svoju majku, ujaka, dadilju, susjede, čistačicu, učitelja, sportski klub, hobi prijatelja i prijatelje prijatelja.’ Također, moglo se pogledati hvaljenu komornu izvedbu – ‘crni balet’ *Vodoinstalater* Natalije Manojlović i Gordana Tudora. Također, u petak je u okviru Novog Ganz novog festivala izvedena i jedna od najnagrađivanijih predstava protekle kazališne sezone – *Mrzim istinu!* Olivera Frljića, kao i *Reject Your Soul* Psilicone Theatra uz glazbenu pratnju ChocoJazza i Alexandra Forstnera. Za kraj, mogli ste poslušati bend Antenat, poznato ime zagrebačke glazbene scene.

O izvedbama koje su se odvale u četvrtak u Biltenu četvrtog dana mogli ste čitati iz pera kritičarki Ive Božić, Nine Čolović i Marije Krnić.

Petog dana, 22. 9., uz još jednu reprizu performansa Naje Lee Jensen, mogli ste pogledati Silke Grabinger i Irenu Čurik, koje su premijerno predstavljale koreografiju *There Was No News Anymore* u plesnom performansu kojeg je orkestriralo nekoliko koreografa – *Versuchperson Silke Grabinger 1.2*. Uslijedio je koncert Matthiasa Kranebittera, te Reci više! – konceptualno zanimljiva prezentacija mladih umjetnika i kreativaca. Večer ste mogli ispratiti uz DJ Labosha, a kritike predstava četvrtog dana Novog Ganz novog festivala, koje ste mogli pročitati u petom broju Biltena, potpisali su Miroslav Artić i Nino Kovačić.

Šestog dana, 23. 9., obilježili smo posljednji dan Novog Ganz novog festivala uz predstavljanje dosadašnjeg rada *digitalnih botaničara*, odnosno prezentaciju radionice, mogli ste vidjeti i prateću *site specific* instalaciju. Ganz nova premijera za nedjelju bio je *Knockoff* autorica Dore Budor i Maje Čule, a izvedbeni program ukrasila je i repriza jučerašnje izvedbe *Versuchsperson Silke Grabinger 1.2.*, kolaboracije austrijskih autora i Irene Čurik. Večer ste mogli provesti uz ganz novu listu – DRWO DJ Night. O jučerašnjoj izvedbi u šestome broju Biltena pisala je Matija Mrakovčić.

O premijeri *Knockoffa*, koja se odvila šestog dana festivala, za današnji, specijalni broj biltena piše nam Nino Kovačić.

Nadamo se da ste se dobro zabavili u proteklih šest dana Novog Ganz novog festivala i nadamo se da ćemo imati prilike vidjeti se i naredne godine!

Kroz *biltensku pratnju* Novog Ganz novog festivala vodile su vas urednice Marija Andrijašević i Andrea Kovač, a za grafičku opremu biltena odgovorni su Dario & Hrvoje.

Velik pozdrav od

Marije, Andree i festivalskog tima Novog Ganz!



VERSUCHS- PERSON SILKE GRABINGER 1.2

‘Tijelo je u fokusu predstave kao jedini zadani okvir kretanja i jedina poveznica izvedbenih odsječaka. Tijelo, njegova sprema i oprema višestruko su reprezentirani kao čvrsta točka mogućnosti čovjekova izraza – njime se manipulira i u plesnim sekvencama i u verbalnim dijelovima, u namjeri da se prenese kolektivno iskustvo.’

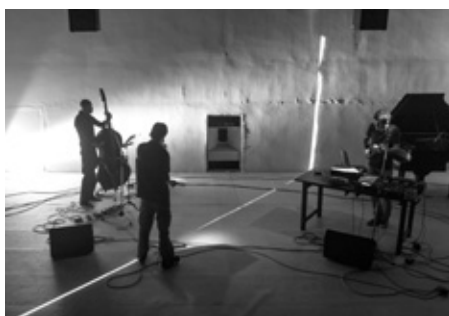
– Matija Mrakovčić



MALO JE DOVOLJNO

‘U zaborav je bačena velika pozornica, dramaturški zaplet, složena scenografija, kostimografija i sl. jer – malo je dovoljno da s empatijom i strahom od veličine boli, njena istovremena užasa i ljepote, uđemo u svijet onoga koji je spreman potpuno razotkriti.’

– Iva Božić



MRZIM ISTINU!

‘Predstava intimističkog karaktera, kako u tekstu tako i scenskim rješenjem (postavljanjem gledatelja u voajerističku poziciju), Mrzim istinu pripovjedački je pokušaj fragmentarnog prisjećanja i konstituiranja obiteljske prošlosti: pregovaranje onog ‘kako je bilo’ i ‘kako nije bilo’.

‘Uključujući autorsku ulogu u tekst predstave, Frlijić upozorava na vlastitu odgovor-

nost za posljedice izvedbenog čina, što se može smatrati primjerom performativne etike, odnosno odgovornosti za tekst. Autor je ‘živ’ i njegova dramaturška sugestija je osjetna – njegov identitet se prezentira kao egzistencijalno performativni, a ne esencijalistički konstrukt. Time se ukazuje na potrebu demistifikacije teksta i izvedbe u smjeru političnosti autorskih odluka, umjesto poetizirane (ne) izgovornosti te pozicije.’

– Nino Kovačić



MOBILE HOMES

No, otkriva li priroda osjećaje? Je li emocije moguće mjeriti i iščitati u fizikalnim veličinama? Kiborgizacijom tijela tehničkom spravom za mjerenje biološke aktivnosti, izvedba intervirira u ideju prirodnog, kao što i sami elementi urbanog, u kojem se karavan kreće, poput betona, prometa i građevina, zadiru u neko pretpostavljeno prethodno neuzurpirano stanje. U trenutku kada se vožnja približi samome kraju, prilikom izlaska iz mraka, vrtoglavica, dezorijentiranost i početna nemogućnost mapiranja mjesta na kojem osoba jest, dovode do kulminacije same izvedbe u vidu prilagodbe, snalaženja i trenutnog markiranja prostora prepoznatljivim oznakama. Naja Lee Jensen se, dakle, na vrlo misaono stimulativan i intrigantan način

poigrava prostornim odnosima i tjelesnošću manipulirajući polulaboratorijskim uvjetima unutar vozila u kojima se osoba nalazi.

– Nina Čolović

‘Na dovitljiv način mlada umjetnica dopušta publici, odnosno onom jednom jedinom promatraču/sudioniku po instalaciji, da čini ključni dio izvedbe i da izvedba bude ‘krojena prema njemu’. U umjetničkoj instalaciji u kojoj je zvuk dominantnim medijem, publika je postavljena da bude jednim od ravnopravnih tvoraca izvedbe, kao što je to i zvučna izrežirana pratnja, i zvuk automobila, ali i grada, koji na taj način također postaje sudionikom. To je zapravo trenutak u kojem autorica instalacije uspijeva ostvariti sebi zadana poetička načela prema kojima publika zamjenjuje glumca.’

– Marija Krnić



VODO- INSTALATER

‘Kako god se autorica u libretu poigravala likovima, pričama o njima i njihovim sudbinama, značajno je to što je pokrenut proces pričanja, prikazivanja, igranja, izvođenja sa istodobnim konstruiranjem gotovo bezbrojnih naracija u svim smjerovima. Uho može izabrati tonove saksofona, flaute, violine, kontrabasa, glasovira, koji ga mogu uvesti u priču, u svijet premrežen stepenicama, stubama koje staju, nikamo ne vode, a kad se na njima zaustavi ton violine ili saksofona, nema dalje. Stube u stvari postaju most koji ne vodi niti na put, niti na cestu i ne otvara nove prostore.’

– Miroslav Artić



KEIN APPLAUS FÜR SCHEISSE

‘U suštini, zašto bi glumci učili pjevanje, izvodili savršeno usklađene plesne pokrete, razvijali dosjetljive dijaloge o smislu života, pravili se da im završena akademija jamči znanje i sposobnost, održavali jasnu granicu između sebe i onih koji su ih željeli vidjeti i čuti, kad će na kraju, ovako ili onako, dobiti aplauz? I upravo zbog toga, ova ga predstava zaslužuje. Jer besramno nudi ono što drugi skrivaju, a ono što ne nudi nadoknađuje sviješću o površnosti današnjega gledatelja, koji ionako ne voli da ga se pita kakva je zaista njegova stvarnost.’

– Matija Mrakovčić



REJECT YOUR SOUL

‘Kao da se nešto ključno kidalo u svakom posjetitelju, što s dušom, što s kazalištem, što s izvedbom – ima li smisla još ostajati u tim naracijama te kako ih prevoditi i kojim jezikom izreći? Psilicone Theatre započeo je raspravu, postavio pitanja, otvorio upitnike i doveo u pitanje konvencije prikazivanja i izvedbe, ali ostao je čvrsto uz naraciju. Kao da im je put važan, komunikacija koju tek treba osvijetliti i raskinuti s brojnim predodžbama i predrasudama gdje god se one mogu sresti. No, zato treba hrabrosti i otvorenosti za nove rizike.’

– Miroslav Artić

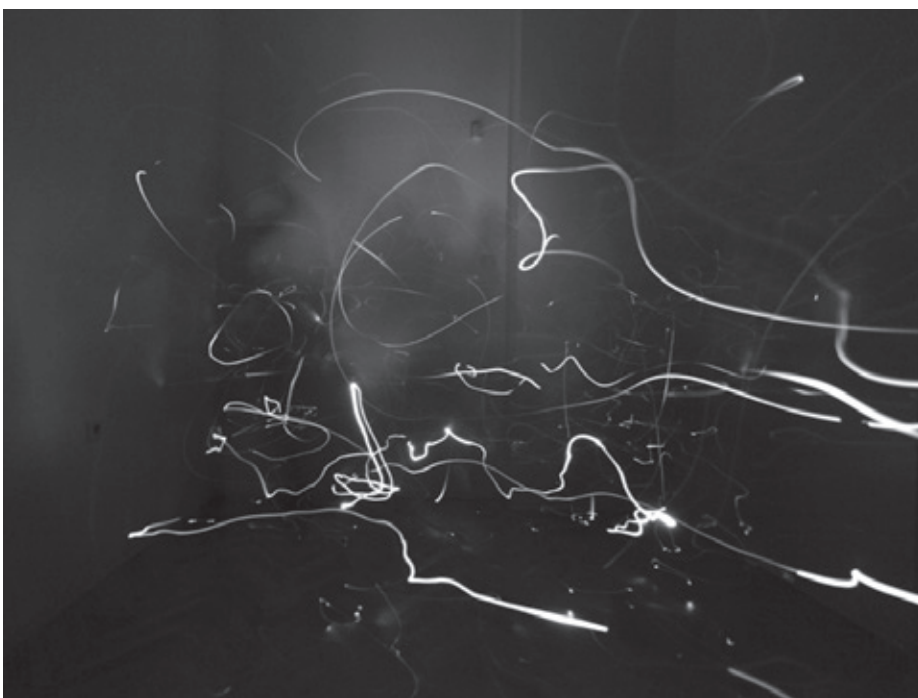


TITRAJI

‘Lišavajući publiku jednog dijela vizualne komponente plesa, autorica tako propituje održivost i prepoznatljivost okrnjenog koncepta unutar datog komunikacijskog modela

te mogućnost kinestetičkog osjeta lišenog dimenzije vida. Istodobno, realizacijom tjelesnog pokreta kroz medij zvuka, izvedba zadire u psihofizičku dilemu klasifikacije diferencijalnih obilježja pojedinih osjetilnih sustava.’

– Nina Čolović



EDEN

‘Povratak izvornosti, simbolički prikazan kroz dominaciju zelene boje (u kontrastu s plavom-blue engl. tužno) ne pokazuje se kao sigurno skrovište, već ima razarajuće djelovanje, što umjetnica jasno dočarava tjelesnim pokretom. Ovi i slični postupci oblikuju ovu predstavu kao iznimno estetsko iskustvo, čime se nadoknađuju nedostaci uzrokovani konceptualnim nejasnoćama.’

– Marija Krnić



OSVRT NA 'KNOCKOFF' DORE BUDOR I MAJE ČULE

Performans je održan 23. 9. 2012. u Kinu sc.

Za potrebe 'performans–instalacije' *Knockoff*, scenski prostor kina sc pretvoren je u gledalište s malim *green room* studijem, kakav se koristi u industriji zabave za filmove i videoigre s digitalno nadodanom pozadinom i specijalnim efektima. *Prirodna plavuša* Helga (koreografkinja) i dvoje kamermana dočekali su posjetitelje, a snimka njihovih dolazaka mogla se uživo pratiti na ekranu smještenom u avansceni iznad njihovih glava. Repetitivna elektronička glazba, kao iz popularne igre/filma *Mortal kombat*, najavila je nastup šestorice zamaskiranih 'grubijana'. Uz *zen* pozadinu – snimke dalekoistočnog hrama, te prateću meditativnu glazbu – zagrijali su se s trenericom Helgom. Nakon početne seanse, Helga se postavila u ulogu režiserke viknuvši 'action!'

i dečki su započeli svoje inscenirane borbe: krenuvši od *slow motion* varijante, prešli su u normalne brzine 'fajta' kombinirajući pojedinačne borbe, totalne 'šore' ili pak dijeleći udarce licem prema kameri. Na ekranu su se odvijale filmske scene preslojavanjem slika živih borbi s pozadinama različitim honkongskih(?) lokacija (kao jednog od filmskih meka borilačkog žanra): loših kvartova, panorama grada, autoceste ili pak eksplozija, koji funkcioniraju kao standardni toponimi tih *eksploatacijskih filmova*.

PROBLEM JE ŠTO SE U VIŠE OD POLA SATA NJIHOVE FIZIČKI ZAHTJEVNE INSCENACIJE BORBI NIJE DOGAĐALO NIŠTA DRUGO.

Zamor početne reprezentacijske forme i sadržaja kojeg koreografija nije povlačila puno dalje netko bi mogao nazvati kontemplativnim, ali eventualno ako bi tada mislio o nečemu nevezanom uz gledano. Izvedbu bi teoretski mogli nadograditi govorom o višestrukom i odvojenom medijaliziranom prostoru, kao i gledateljskoj od–spojenosti, ili pak o kapitalističkim pop–kulturalnim uvjetovanjima i time ideološkoj profilaciji moći kroz retori-

ku 'pravedničkog' nasilja, narativima filmova B–produkcije kroz praksu tijela i emfatične gestikulacije, te pripadajućih tehnika režije. Samo teoretski i ukoliko bi viđeno ponudilo motivaciju ponudnim perspektivama, koje idu dalje od deskriptivnog služenja dvostrukom medijskom reprezentacijom.

Jer, iako je najavom u teorijski nabrijanom 'gemištu' izvedba smještena unutar mreže kritike kapitalističke demokracije kroz kulturno–robne fetiše, *wantnessa*, čak i kreativne slobode 'surrealistički svjesnih krivotvorina'(!), zapravo se radilo tek o prezentaciji početne ideje i nerazrađenom konceptu, *showcaseu* 'grubog' materijala. Računalo se na gledateljsko iskustvo, ali onima koji su se nagledali takvih filmova ili pak sličnih instalacija, prezentirana forma ne nudi ništa drukčije. Dijeljenje gledateljske pažnje dvostrukim tipom medija, kao i *live* montaža, možda jesu zanimljivi tehnički trikovi i trenutno dosta 'trendi' u Zapadnom *art mainstreamu*, ali se instantno iscrpljuju bez razrađenog koncepta kojim ih se simbolički puni, a pažnja fokusira na kompleksniji sadržaj i izbočenu perspektivu.

No, svaka čast dečkima, pošteno su si dali truda. I pusa Helgi.

— Nino Kovačić

